

Статистичко истражување за товарен патен превоз

T_ТРАНС.П.2_Q_МК_2021_4

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за градежни статистики, енергетика и транспорт
1.3	Лице за контакт
	Марија Трифуновска
1.4	Звање на лицето за контакт
	Соработник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	marija.trifunovska@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 3295-650
1.8	Факс
	00389 2 3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	15/10/2022
2.2	Последна објава на метаподатоците
	15/10/2022
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
	15/10/2022

3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
	<ul style="list-style-type: none"> - превезена стока во товарниот патен превоз вкупно, за сопствени потреби и за трети лица. - пресметани тонски километри во товарниот патен превоз вкупно, за сопствени потреби и за трети лица.
3.2	Систем на класификации
	<ul style="list-style-type: none"> - Национална класификација на дејности, НКД Рев.2. - Транспортна класификација на стоки. - ТКС, Список на држави, СДРЖ.
3.3	Опфат на сектор/и
	<p>Опфат на секторот:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Н/Ж - Транспорт и складирање, класа 49.41 - Товарен патен транспорт, според НКД, Рев.2;
3.4	Статистички концепти и дефиниции
	<p>Патно возило претставува возило коешто се движи на тркала и е наменето за користење на патиштата. Национално патно возило е возило регистрирано во извештајната земја и со регистарски таблички на таа земја. Странско патно возило е патно возило регистрирано во земја којашто не е извештајна и со регистарски таблички на странската земја. Товарни патни возила се возила конструирани исклучиво или пред сè за превоз на стоки. Во оваа група на возила спаѓаат: камиони, камиони со приколки, влечни возила со полуприколки и влечни возила со или без приколки. Превозот на стока во товарниот превоз се искажува во тони и тонски километри. Тон на стока е основна единица-мерка со која се означува тежината на стоката. Тонски километар е единица-мерка која претставува превоз на еден тон стока на растојание од еден километар.</p>
3.5	Статистичка единица
	Н/Ж - Транспорт и складирање, класа 49.41 - Товарен патен транспорт, според НКД, Рев.2.
3.6	Статистичка популација
	Деловните субјекти (претпријатија, трговец поединец), кои припаѓаат на секторот Н/Ж - Транспорт и складирање, класа 49.41 - Товарен патен транспорт, според НКД, Рев.2.
3.7	Референтна област
	НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија)
3.8	Временска покриеност
	Од прво тримесечје 2001 година.
3.9	Базен период

Не е релевантно.	
4	Единица на мерење
Број, тони (т), километри (км), индекси.	
5	Референтен период
Тримесечје.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
<p>НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државна статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) Програма за статистички истражувања, 2018-2022 („Службен весник на РМ“ бр.22/18,224/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.18/20 и 300/20.) (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8) ЕВРОПСКА РЕГУЛАТИВА Се наведува точниот назив на ЕК Регулацијата за соодветното истражување.</p>	
6.2	Споделување на податоци
Податоците се споделуваат од 2008 година преку eDAMIS до Евростат, и преку заеднички прашалник Common Questionnaire data collection WEBQO и Short - term questionnaire до OECD и ITF.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf).	
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) и Политиката за доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf), индивидуалните податоци не се објавуваат. Но, доколку се обезбедува пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.	
8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

<https://www.stat.gov.mk/Kalendar.aspx>

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Квартална.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Во согласност со Стратегијата за дисеминација (<https://www.stat.gov.mk/Dokumenti/strategii/StrategijaDiseminacija2014-2016mak.pdf>), Соопштенијата се објавуваат (да се наведе периодиката: месечно, квартално) и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (nema direkten link ns WEB).

10.2 Публикации

Податоците од ова статистичко истражување се расположливи во МАКСтат базата на податоци.

Последна публикација: „Транспорт и други услуги, 2015“.

Статистички годишник (линк:https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=845).

10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат-база на податоци - Транспорт

http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Transport_PatenTransport/225_Tans_mk_TovTrom_mk.px/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22>).

10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби. Во овој дел се известува доколку податоците се доставуваат преку ЕДАМИС.

10.6 Документација за методологијата

Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на ДЗС, национално

<http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=72&rbrObl=24>

Методологија за товарен патен транспорт, Евростат, 2016

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-005>

10.7 Документација за квалитетот**11 Управување со квалитет****11.1 Обезбедување на квалитетот**

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2>) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf>). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 46 и член 4в (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>).

11.2	Оценка на квалитетот
<p>Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.</p>	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
<p>Податоците се користат од различни државни институции со цел следење на економските состојби во земјата и како индикатор претставуваат појдовна основа за спроведување на различни економски анализи, креирање на стратегиски планови за преземање на идни активности и за донесување на одлуки за реализирање на економските политики.</p>	
12.2	Задоволство на корисниците
<p>Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.</p>	
12.3	Комплетност
<p>Во однос на индикаторите кои се предвидени според Регулатива (ЕУ) бр. 70/2012 на Европскиот парламент и на Советот, ДЗС обезбедува 100% од нив.</p>	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
<p>Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците. ДОКОЛКУ ЗА СООДВЕТНОТО ИСТРАЖУВАЊЕ Е УТВРДЕНА ЕУ РЕГУЛАТИВА ЗА ТОЧНОСТА ПОТРЕБНО Е ИСТАТА ДА СЕ НАВЕДЕ ТУКА И ДА СЕ ПОЈАСНИ ДЕКА ТОЧНОСТА Е ВО СОГЛАСНОСТ И СО РЕГУЛАТИВАТА БРОЈ... КАЈ ПРИМЕРОЧНИТЕ ИСТРАЖУВАЊА ДА СЕ НАБРОЈАТ И ОСНОВНИТЕ ГРЕШКИ, НО НЕ И ДА СЕ ОБЈАСНУВААТ.</p>	
13.2	Примерочни грешки

Коефициентите на варијација на главните варијабли:

Тежина на стоката -2.48

Тонски километри - 3.81

Коефициентите на варијација на главните варијабли по квартали:

I-квартал

Тежина на стоката =4.99

Тонски километри = 8.23

II-квартал

Тежина на стоката =5.66

Тонски километри = 7.26

III-квартал

Тежина на стоката = 5.42

Тонски километри = 8.22

IV-квартал

Тежина на стоката = 6.00

Тонски километри = 8.87

13.3 Непримерочни грешки

Грешки при мерењето: Давателите на податоци се информираат за истражувањето со испраќање на писмо за известување. Прибраните податоци се контролираат во Централниот завод. Грешки во обработката: Внесот на податоците се правеше во однапред подготвена апликација за внес. Во процесот на внесување на податоците се применуваа автоматски контроли, и тоа контрола при внес, како и дополнителна контрола по завршувањето на внесот. При појава на некои поголеми недостатоци во прашалниците, беа контактирани давателите на податоци. Степенот на одговор изнесува 59.3%.

14 Навременост и точност

14.1 Навременост

По истекот на референтниот квартал, дефинитивните податоци се објавуваат во рок од 60 дена (T+ 60).	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Податоците се споредливи на НТЕС 1 И 2 (Република Северна Македонија) Споредливоста е обезбедена на меѓународно ниво.	
15.2	Временска споредливост
Временска серија од првото тримесечје на 2001 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 84.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Не е применливо, СИ нема поврзување со други СИ.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешна кохерентност е постигната.	
16	Трошок и оптовареност
Не се пресметува.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.gov.mk/RevizijaNaPodatocite.aspx .	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци

Ова статистичко истражување е примерочно истражување. Големината на примерокот е 5000 избрани извештајни единици (претпријатија и физички лица). Примерокот е стратифициран, 70% претпријатија и 30% физички лица. Рамка за избор на примерокот за ова истражување се податоците од Регистарот на моторни возила со носивост од 3500 кг и над 3500 кг. Ажурирањето на примерокот се врши годишно.

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Квартална.

18.3 Прибирање на податоците

Податоците од истражувањето се прибираат врз база на примерок со метод на самопополнување на статистичкиот прашалник „Извештај за товарниот сообраќај“ (ТРАНС.П.2).

Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна 5 дена откако ќе станат достапни до извештајните единици. "

18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците во образецот: При приемот на образецот (во хартиена форма или во Excel), се евидентира, проверува, контролира и се внесува во апликација. Со апликацијата се спроведуваат задолжителните контроли според дефинираните правила за валидација. Во случај на грешки или нелогичности се контактираат давателите на податоци.

Проверка на излезните податоци: Излезните податоци се анализираат и потврдуваат, на ниво на оддел и сектор.

18.5 Компилирање податоци

Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат во базата со податоци, преку апликација со вградени on-line контроли. Пондери: Пондерирањето се врши со користење на Horvitz–Thompson естиматорот, т.е. пондерот е еднаков на инверзијата на веројатноста на избор на избраниот елемент. Потоа пондерот се множи со коефициент за прилагодување за неодговор. Конечниот пондер се добива со множење на вака добиениот пондер со коефициентот за корекција.

18.6 Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

19 Коментар

Нема коментар.

A.1 Анекси